

Bymiljøpakken

Mobilitetsrapport

Pr. 1. Oktober 2022

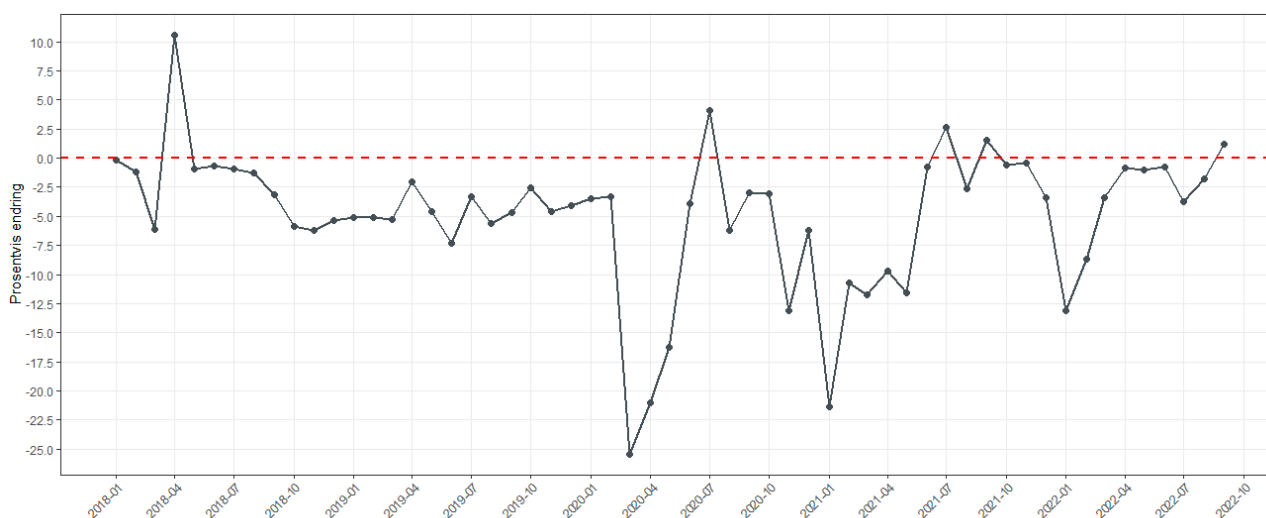
- **Biltrafikk:** Biltrafikken har fortsatt å stige i september og er nå i overkant av 1 % høyere enn trafikk tallene for september 2017. For perioden januar-september ligger trafikk tallene ca. 4 % lavere enn samme periode i 2017.
- **Kollektivtrafikk:** Antall busspassasjerer i september var 2,4 mill. Dette er det høyeste passasjertallet som er målt siden oppstart av Bymiljøpakken, og en økning på 24 % i forhold til september 2021.
- **Sykeltrafikk:** Antall sykler registrert i tellepunktene indikerer en svak nedgang (2 %) i september sammenlignet med september 2021.
- **Bysykler:** Antall turer med bysykkel økte med 48 % i september sammenlignet med september 2021. I tråd med sesongvariasjoner er det en nedgang fra august.
- **Parkering:** Antall parkeringer på offentlig P-plasser i Sandnes sentrum var 1 % lavere i september sammenlignet med september 2021. Hittil i år har imidlertid antall parkeringer økt med 7 %.
- **Bildeling:** Bildelings-ordningen er nylig etablert og bruken av bilene viser en økende. Antall turer med delebil økte fra med ca. 6 % fra august til september.

Utvikling i personbiltrafikk

Hovedindikator for nullvekstmålet er byindeksen. Byindeksen beregner prosentvis endring i trafikkmengde av «lette» biler, og er basert på 20¹ trafikktellepunkt innenfor området som omfattes av byveksttalen for Nord-Jæren. Basisåret for nullvekstmålet og byindeksen er 2017.

Figur 1 viser den prosentvise endringen trafikkmengde for "lette" biler, pr. måned, fra januar 2018 til og med september 2022, målt mot trafikkmengden i tilsvarende måned i 2017. Basisåret 2017, utgjør nullpunktet i figuren. Når kurven ligger over nullpunktet har det vært vekst sammenlignet med tilsvarende måned 2017 og når den ligger under har det vært en nedgang i trafikken sammenlignet med tilsvarende måned i 2017.

Figur 1 Prosentvis endring i antall «lette» biler registrert i tellepunktene i perioden januar 2018-september 2022 målt mot nivået i 2017

I september i år steg biltrafikken til over 2017 nivå. I hele perioden siden januar 2018 er det bare 4 enkeltstående måneder hvor biltrafikken har vært høyere enn tilsvarende måned i 2017. I store deler av perioden fra mars 2020 til mars 2022 ble trafikken i stor grad påvirket av tiltak mot spredning av det nye koronaviruset. Trafikken varierte i takt med de til enhver tid gjeldende tiltak. Enkelte tiltak førte til nedgang i trafikken, som utstrakt bruk av hjemmekontor og færre arrangementer der folk kunne møtes fysisk. Oppfordringen om å unngå å benytte

¹ Byveksttalen for Nord-Jæren legger opp til 24 tellepunkt for by-indeksen. Endring i metodikk for beregning av by-indeksen høsten 2022 innebærer at 4 av punktene ikke kan benyttes fordi de ikke var operative i basisåret 2017.

kollektivtrafikk dersom mulig, kunne nok isolert sett øke persontrafikken noe, men totalt sett førte tiltakene til mindre biltrafikk.

I 2022 økte trafikken i 1. kvartal til rett under nivået i 2017, hvor den lå stabilt i 3 måneder. I juli var det en forbigående nedgang i trafikken, noe som er normalt knyttet til ferieavviklingen, mens den i august nærmet seg nivået før ferien. Denne økningen fortsatte, og i september var trafikken i overkant av 1 % høyere enn trafikken i september 2017. For å gi litt mer perspektiv på utviklingen, er det i figur 2 vist hvordan indeksen for perioden «jan. -sept.» for årene 2018-2022 utvikler seg.

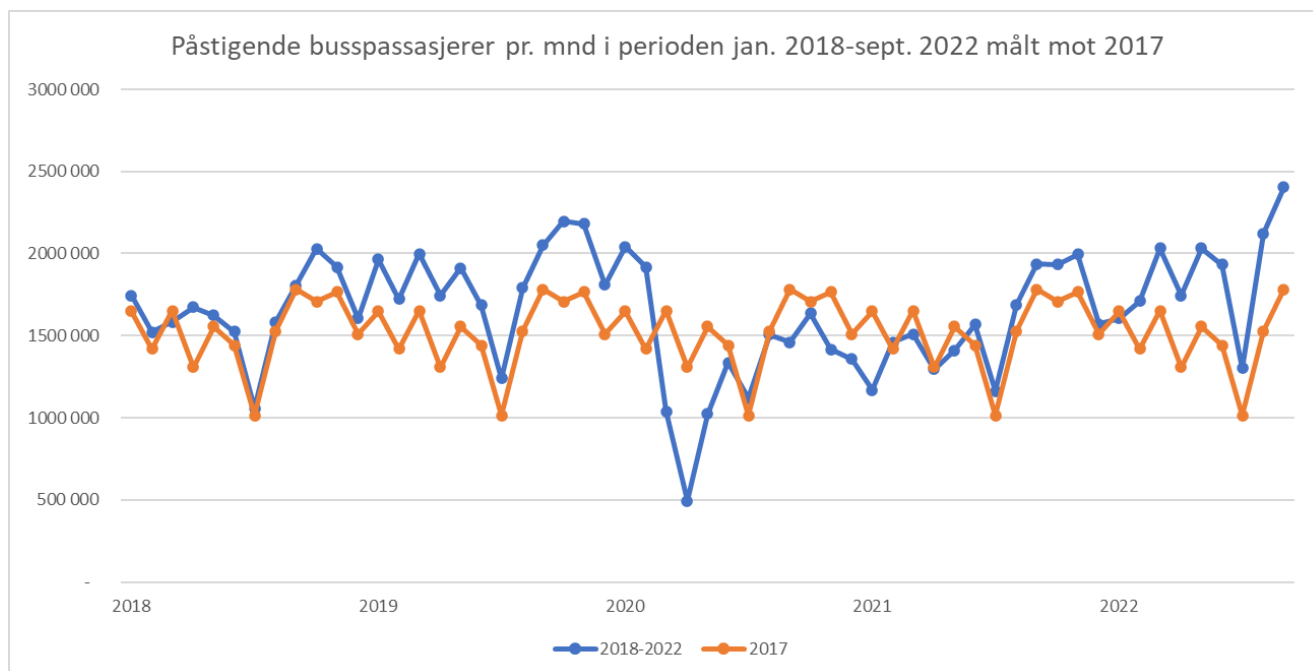
Figur 2 Estimert prosentvis endring i trafikkmengde for perioden januar-september sammenlignet med januar -september i referanseåret 2017.

Utviklingen for byindeksen «jan.-sept.» ligger 4 % lavere enn samme periode i 2017. Det er 1 prosentpoeng høyere enn 2019 som er siste normalår før pandemien. Det er også av betydning at de to første månedene av 2022 var preget av koronatiltak, med redusert biltrafikk, og at økningen fra 2019 er større hvis man ser bort fra de to månedene med tiltak. Selv om den periodiske indeksen ligger godt under nullvekstmålet, er det viktig å følge med på at personbiltrafikken ikke fortsetter å øke.

Utvikling i antall busspassasjerer

Antall busspassasjerer måles ved telleapparat som er installert i alle bussene. Figur 3 viser utviklingen i antall busspassasjerer pr. måned fra januar 2018 til september 2022, målt mot basisåret 2017.

Figur 3 Antall påstigninger på buss pr. måned i perioden jan.-2018 til aug.-2022 målt mot 2017

Figuren viser en økning i antall passasjerer fra 2018 og ut 2019. I februar/mars 2020 kom koronapandemien med strenge smitteverntiltak, hvor befolkningen i perioden ble frarådet å benytte kollektivtransport. Dette medførte et stort fall i antall busspassasjerer. Fra et bunnivå i april 2020 har trenden vært stigende, men med noen svingninger som i stor grad knyttes til endringer i smitteverntiltakene.

Den positive utviklingen i antall busspassasjerer i august fortsatte i september med en økning på ca. 466.000 påstigninger, som tilsvarer en økning på 24 prosent sammenlignet med september 2021. Passasjertallet i september var 2 402 509. Dette er det høyeste passasjertallet som er registrert siden oppstarten av Bymiljøpakken i 2017.

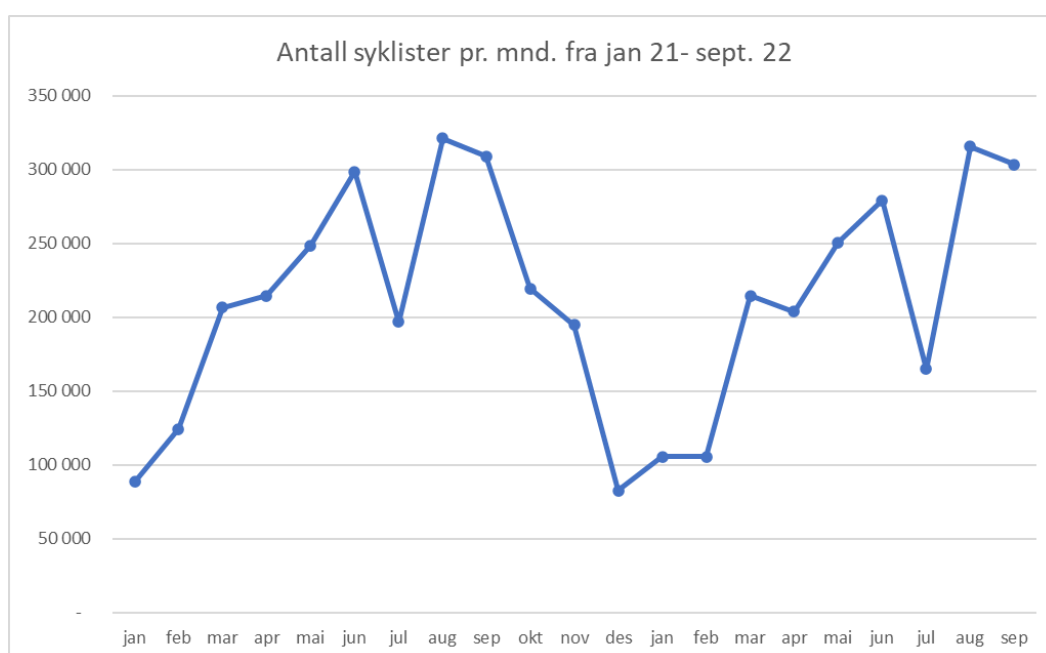
De høye passasjertallene henger sammen med studiestart, ONS 22 og generell økning i faste reisende. Hittil i år (dvs. pr. 1.10.22) har antall påstigninger økt med ca. 3,7 mill. sammenlignet med samme periode i 2021. Det tilsvarer en økning på ca. 28 prosent. I forhold til 2019 som er det siste «normale» året, er antall påstigninger ca. 0,8 mill. høyere, som tilsvarer en økning på ca. 5 prosent.

Utvikling i antall sykklister

Antall sykklister registreres i 23 tellepunkt innfor området som omfattes av Byvekstavtalen. Tellepunktene er etablert av Statens vegvesen og utgjør grunnlaget for beregning av en årlig sykkelindeks for Nord-Jæren.

Figur 4 viser utvikling i antall sykklister registrert i tellepunktene² i perioden januar 21-september 2022. Det gjøres oppmerksom på at det i forrige utgave av Mobilitetsrapporten ble presentert et for høyt antall sykkelturner som følge av en metodisk feil. Trenden er imidlertid riktig.

Figur4 Antall sykklister registrert i tellepunktene pr. måned i perioden juni-2021 til september 2022

Figuren viser at det er betydelig sesongvariasjon i antall sykklister som registreres i tellepunktene, hvor det laveste nivået ligger mellom 80 000-90 000 i desember og januar til mellom 300 000-320.000 i juni, august og september.

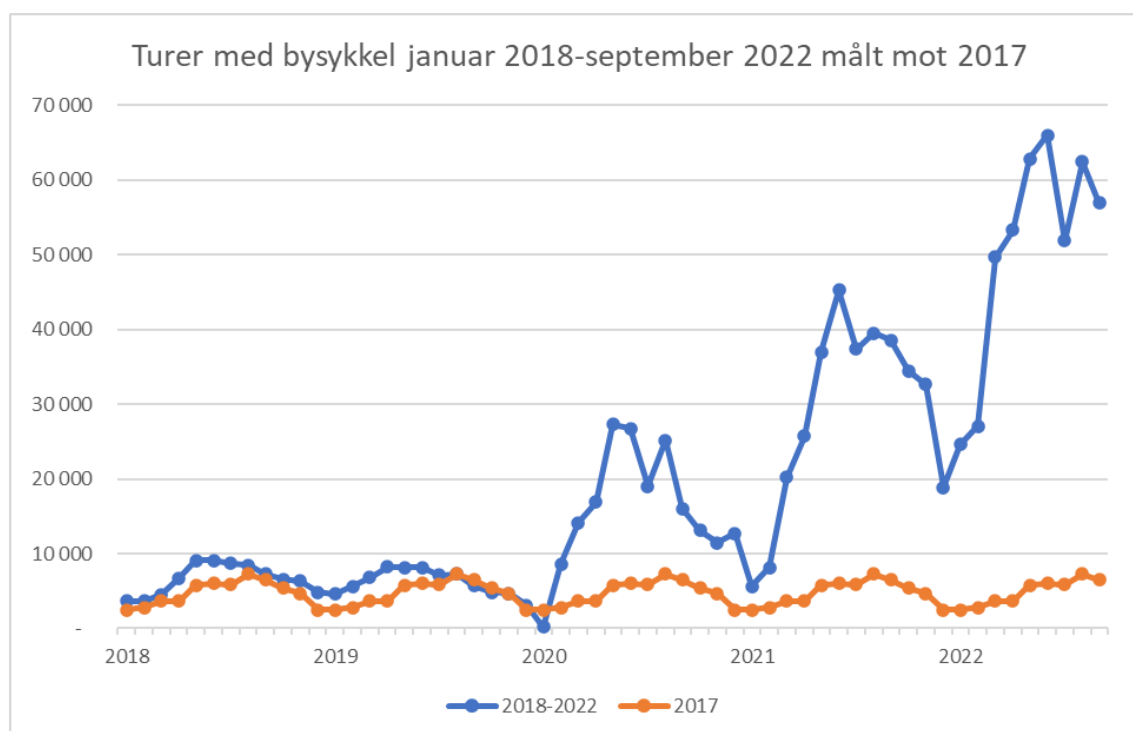
Antall sykklister hittil i år viser en nedgang på 3 % sammenlignet med samme perioden for i 2021, mens nedgangen i september måned isolert sett er på 2 %. Det er kort historikk på denne dataserien og 2021 var et år med koronatiltak. I tillegg har enkelte målepunkt vært ute av drift over flere måneder både i 2021 og 2022 og har dermed estimerte verdier. Tallene skal derfor leses med forbehold, men de gir en indikasjon om en svak nedgang.

² Ved datautfall på et tellepunkt benyttes fjorårets verdi korrigert for endring i det tellepunktet med flest registreringer.

Utvikling i bruk av bysykkel

Figur 5 viser utvikling i antall turer³ med bysykkel pr. måned i perioden januar 2018 til september 2022 sammenlignet med 2017. Fra 3. februar 2020 ble Rogaland et av få områder i verden med elektriske bysykler inkludert i kollektivtilbudet. Full integrering av bysykkel i kollektivtilbudet har så langt vært en stor suksess. Bruken av bysyklene har vært i sterk vekst siden ordningen ble innført.

Figur 5 Utvikling i antall turer med bysykkel pr. måned i perioden fra januar 2018 til september 2022

Trenden viser en sterk økning i antall turer, men med en tydelig sesongvariasjon gjennom året. Juni er den måneden i år med flest antall turer. Det var en nedgang i juli som knytter seg til ferieavvikling, en økning i august og nedgang igjen i september. Dette mønsteret følger forventet sesongvariasjon. Til tross for nedgang fra august til september, er det en økning i antall turer fra september siste år på 18 348 turer, som utgjør 48 %.

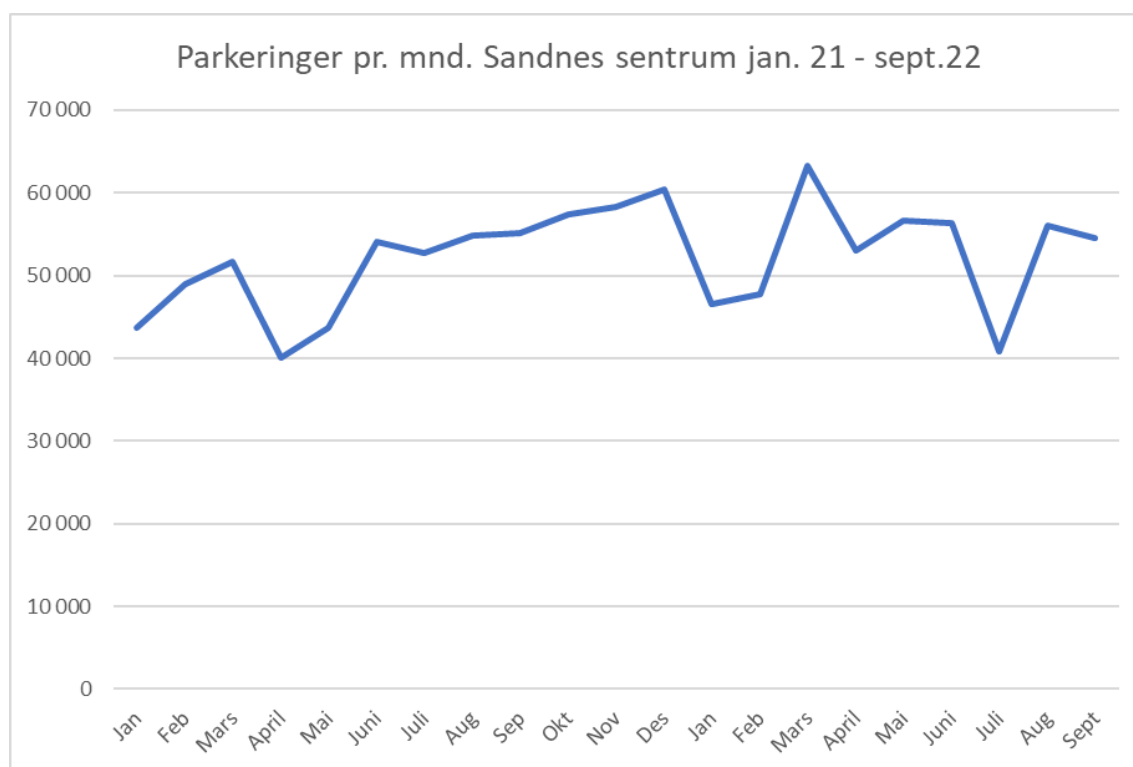
I en spørreundersøkelse blant brukere av bysyklene oppga over halvparten at bysyklene hadde erstattet en eller flere turer med bil den siste måneden. I gjennomsnitt erstatter bysykkelen 15 000 bilturer pr. måned, (ref. Kolumbus Årsrapport 2021). Tilbudet er fortsatt under utvikling. Det etableres flere ladestasjoner og flere sykler blir satt inn i ordningen.

³ Leieforhold med kortere varighet enn 3 minutter telles ikke med i statistikken som en tur. Så korte leieforhold er mest sannsynlig en sykkel som settes tilbake i stativet for å byttes med en annen e.l.

Utvikling i parkerte biler i sentrum av Sandnes

Figur 6 viser utviklingen i antall solgte parkeringer (via app eller billett) på offentlig parkeringsplasser i sentrum av Sandnes. Sentrumskjernen har ingen gratis offentlig parkering. Ut over de offentlige parkeringsplassene er det privat drevet parkeringshus/parkeringsplasser knyttet til kjøpesentre og butikker. Disse inngår ikke i tallgrunnlaget.

Figur 6 Utvikling i antall parkeringer pr. måned på offentlige parkeringsplasser i Sandnes sentrum i perioden jan. 21-sept. 22.

Figuren viser en økning i antall parkeringer på offentlige parkeringsplasser i Sandnes sentrum fra 2021 til 2022. Økningen hittil i år er på ca. 7 % sammenlignet med samme periode i 2021. For september måned isolert sett er det en reduksjon i antall parkeringer på 1 % sammenlignet med september 2021.

Tilsvarende tall for parkering i Stavanger sentrum forventes å kunne presenteres til neste styringsgruppemøte.

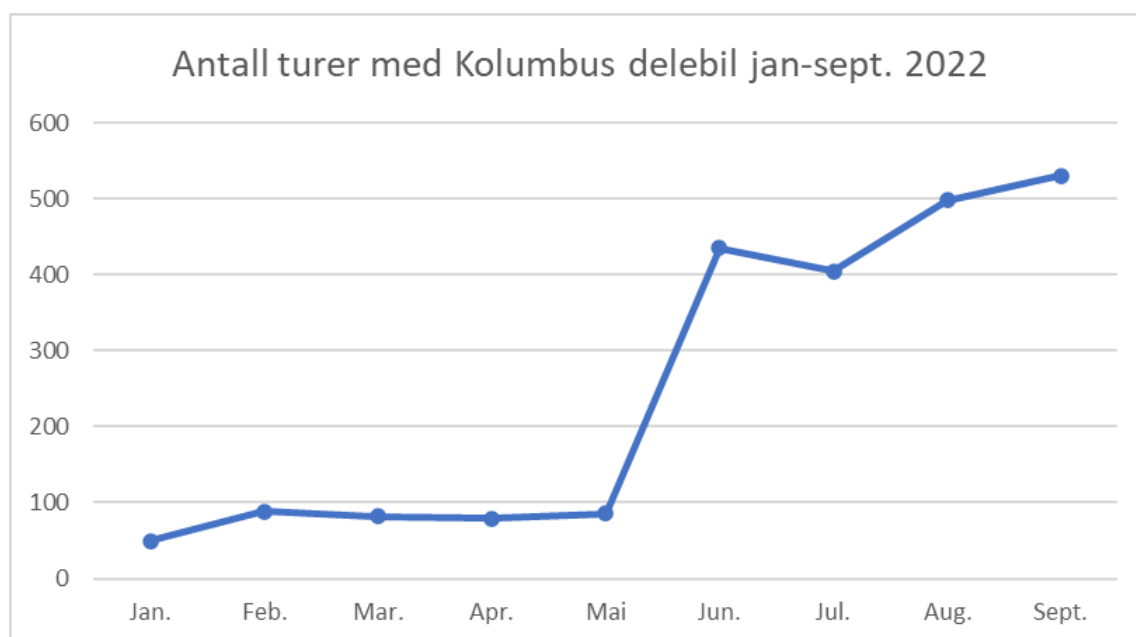

Ny ordning for bildeling

Bildeling er et av de nyeste mobilitetstiltakene Kolumbus har under etablering. Ordningen er fortsatt i en oppbyggingsfase. Det er to billeverandører i ordningen. Bilene er per dags dato tilgjengelige på følgende steder:

- Innovasjonsparken på Ullandhaug
- 2020park
- Universitetet i Stavanger
- Parkeringsplassen på Jernbanelokket
- Parkeringshuset på Jorenholmen
- Parkeringshuset ved Stavanger Forum
- Erichstrupsgate i Stavanger sentrum
- Hillevåg torg
- Olav Kyrres gate
- Nymansveien

Vi har mottatt data for antall turer i 2022 fra en av de to leverandørene av biler. Antall turer pr. måned er vist i figur 7. Selv om datagrunnlaget ikke er fullstendig tar vi det med i mobilitetsrapporten for å vise at ordningen er under etablering og at antall turer med delebil er i vekst.

Figur 7 Utvikling i antall turer med delebil fra Kolumbus delebil-ordning (merk at dette er data fra en av to leverandører av biler)

Antall turer med delebil økte fra med 6,4 % fra august til september.